

OBJECTE: Subministrament i renovació de la senyalització mecànica de túnel a FMB Lot 1

EXPEDIENT: 16066381

DATA: 27/05/2025

EMPRESA: Ferrocarril Metropolità de Barcelona, S.A.

Licitador: TOT CARRER S.L.

Oferta econòmica: 15.380 € sense IVA

1.- La justificació de la baixa anormal o desproporcionada ha de reflectir i argumentar totes les solucions i condicions excepcionals o particulars de l'empresa oferent que li permeten proposar aquests preus. Ha d'estar justificada en una o diverses de les opcions següents:

- ☐ **Ha aportat el licitador una anàlisi del procediment de la prestació del servei per unitats o conceptes que acrediten un estalvi?**

No s'ha aportat una anàlisi desglossada per unitats o conceptes. Tot i així, el licitador ha indicat de manera qualitativa diversos factors que contribueixen a una reducció de costos, com la proximitat geogràfica dels proveïdors i la disposició d'infraestructura pròpia, però sense quantificar l'estalvi per partida

- ☐ **Desglossament de l'oferta:** Ha especificat l'import de cada unitat o concepte necessari per prestar el servei que justifiquen el preu ofertat? *(Atenció amb els costos salarials que no han de ser inferiors als reflectits al conveni d'aplicació corresponent).*

El licitador no ha detallat l'import desglossat per unitat o concepte. Tampoc ha acreditat explícitament que els costos salarials respectin el conveni laboral d'aplicació, per la qual cosa caldria requerir una aclariment específic al respecte.

- ☒ **Ha acreditat un estalvi en el càlcul dels costos mitjans auxiliars i indirectes?**

De forma implícita, sí. El licitador afirma tenir naus industrials en propietat i una estructura reduïda (només dos socis), fet que implica menors despeses generals i estructurals. No obstant això, no s'ha presentat un càlcul detallat d'aquest estalvi.

- ☐ **Ha aportat pressupostos o compromisos de proveïdors de subministraments o de col·laboradors externs dels treballs que justifiquin el preu ofert?**

El licitador esmenta proveïdors amb els quals manté relacions de llarg termini, però no ha aportat documentació acreditativa com ara pressupostos, contractes o compromisos que permetin verificar els preus aplicats.

- ☒ **Ha justificat el preu a partir de conceptes com els següents?** Disposició de centres operatius o delegacions en zones properes a la de prestació del servei; rendiments majors als expressats al plec per l'ús d'un determinat sistema o maquinària; disposició d'instal·lacions totalment amortitzades per a la prestació del servei, amb menys cost, per tant; disminució de despeses addicionals per determinades circumstàncies, etc.

Sí, el licitador justifica part del preu per la ubicació estratègica dels seus proveïdors (Zaragoza, entre Madrid i Barcelona), l'ús d'una màquina de control numèric (que permet més eficiència), i la utilització de naus pròpies ja amortitzades

- ☒ **Ha justificat l'aplicació d'un baix marge de benefici? Quin és el motiu?** (per exemple, perquè l'empresa té poques despeses financeres o menys càrregues fiscals del normal. També es podria aplicar al contracte un benefici industrial una mica menor del que és normal, sempre que aquesta no posi en risc l'execució normal del contracte).

Sí, El licitador indica que l'empresa està formada només per dos socis, la qual cosa redueix les càrregues estructurals i li permet aplicar un marge de benefici menor al d'empreses amb estructures més grans, sense comprometre l'execució del contracte.

- ☒ **Ha justificat solucions tècniques relacionades amb els costos i la qualitat de l'oferta?**

Sí. L'ús d'una màquina amb control numèric es presenta com una solució tècnica que permet una millor resposta i eficiència, contribuint a una reducció dels costos, mantenint la qualitat.

- ☒ **Ha justificat condicions excepcionalment favorables per executar el contracte?** Detallar els condicionants particulars de l'empresa pel que fa a l'execució de les feines i que tinguin influència directa sobre la valoració del contracte de serveis a prestar: perfecte coneixement del lloc o entorn on es prestaran els serveis; perfecte coneixement dels possibles subministradors de materials o serveis addicionals necessaris per a l'execució del treball; posició de l'empresa favorable per a l'execució del servei que pugui portar a abaratiments del cost; relació de mitjans materials i personals de l'empresa; relació de serveis similars realitzats amb èxit o en execució satisfactòria amb aquest nivell de preus i preus habituals de mercat de l'empresa; dades que justifiquin la solvència de l'empresa (assegurances, sistemes de qualitat...).

Sí, ja que el licitador descriu una cadena de subministrament consolidada amb empreses properes geogràficament i amb les quals manté relacions de llarga durada, fet que pot implicar condicions comercials més avantatjoses i una millor coordinació.

- ☐ **Ha justificat que compta amb ajuts de l'estat o subvencions que possibilitin un millor preu?**

No. No consta cap referència a ajuts públics o subvencions aplicables.

- ☒ **Ha justificat la seva oferta mitjançant altres raons?**

Sí. Ha aportat una visió global de la seva estructura operativa, logística i empresarial com a fonament de l'avantatge competitiu que li permet presentar un preu més baix, basant-se en eficiència, estalvi en costos estructurals i sinergies amb proveïdors consolidats.

2.- Ha confirmat el licitador que pot complir amb les condicions de treball vigents, condicions salarials, d'horaris i de seguretat i salut a la feina?

☐ Sí

☒ No

3.- Valoració tècnica

D'acord amb el Plec de Prescripcions Tècniques, la necessitat de l'òrgan de contractació es concreta en el subministrament i renovació de la senyalització mecànica de túnel a FMB, Lot 1, amb número d'expedient 16066381.

El licitador TOTCARRER S.L. ha presentat oferta, i amb la mateixa, en virtut de l'article 139 de la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic (LCSP), manifesta l'acceptació incondicionada del contingut de la totalitat de les clàusules i condicions dels plec que regeixen la licitació, tal com recorda la Resolució 288/2019 del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals.

La consideració d'una oferta com a anormalment baixa es determina a conseqüència de l'oferta presentada per un licitador en el marc d'un determinat procediment i en atenció als paràmetres fixats pel plec regulador de la licitació, per a considerar que una determinada oferta és anormal o desproporcionada.

Així mateix, convé tenir present que la presumpció d'anormalitat no implica l'exclusió automàtica del licitador, sinó que requereix la justificació d'aquesta circumstància i la seva posterior valoració per la mesa de contractació, tal com trobem recollit a l'article 149.1 de la LCSP: *"En els casos en què l'òrgan de contractació presumeixi que una oferta és inviable perquè s'ha formulat en termes que la fan anormalment baixa, només la pot excloure del procediment de licitació amb la tramitació prèvia del procediment que estableix aquest article."*

Previsió que trobem prevista als articles 85 i 86 del Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

Així com també ho trobem recollit a l'article 69.1 de la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell de 26 de febrer de 2014 sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE (en endavant Directiva 24/2014): *"Los poderes adjudicadores exigirán a los operadores económicos que expliquen el precio o los costes propuestos en la oferta cuando las ofertas parezcan anormalmente bajas para las obras, los suministros o los servicios de que se trate."*

D'acord amb l'informe justificatiu de la seva oferta, exigit per l'article 149 de la LCSP, el licitador ha de justificar la viabilitat de la seva oferta incursa en presumpta anormalitat. Així mateix, convé tenir present l'establert per la Resolució 1240/2024, de 10 d'octubre del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals (en endavant TACRC) relatiu a l'obligació de justificació per part del licitador incurs en presumpta anormalitat: *"Este Tribunal ha señalado reiteradamente (por todas nuestra Resolución 257 2024 de 22 de febrero) que es a la licitadora a la que le corresponde aportar los datos que acrediten sus alegaciones sobre los motivos que justifican el bajo nivel de precios, de forma que, si las razones que identifica como justificativas del bajo coste no resultan respaldadas documentalmente, ante la falta de datos y justificación la entidad contratante no puede llegar a la convicción de la viabilidad de su oferta. Es decir, tanto la dicción literal del artículo 149 4 de la LCSP como la doctrina de este Tribunal, son claras en exigir que la justificación del licitador incurso concrete, con el debido detalle, los términos económicos y técnicos de su oferta, en aras de demostrar de modo satisfactorio que, pese al ahorro que entraña el importe ofertado, la baja no pone en riesgo la debida ejecución del contrato."*

En aquest sentit, a través de l'esmentat informe, TOTCARRER S.L. declara expressament que pot oferir el preu proposat sobre els preus de licitació per a la prestació del Subministrament i renovació de la senyalització mecànica de túnel a FMB de la licitació 16066381 i garanteix la viabilitat econòmica. Per tant, per mitjà del seu informe declara que en el moment actual pot oferir un preu inferior al previst, concloent que l'import ofert es troba dins dels límits usuals de la lliure competència, i és coherent amb els preus de mercat establerts per a un servei com el licitat.

Seguint aquesta normativa, el licitador ha presentat un informe justificatiu de la seva oferta, que descriu diversos motius per justificar el seu preu:

- ✓ Centralització de proveïdors a Saragossa, concretament AZABACHE DEFORMACIÓN METÁLICA, amb qui manté una relació consolidada. Aquesta ubicació geogràfica es troba estratègicament situada entre Madrid i Barcelona, fet que optimitza les rutes logístiques i redueix els costos de transport.
- ✓ L'esmentat proveïdor disposa de maquinària amb control numèric, fet que agilitza la mecanització de les plaques metàl·liques i permet una resposta ràpida i eficient.
- ✓ Les instal·lacions del proveïdor són en propietat, la qual cosa implica un estalvi significatiu en costos estructurals.
- ✓ El servei de transport s'executa mitjançant SERTRANS, agència amb la qual manté una col·laboració de llarga durada.
- ✓ La retolació es duu a terme per SIGNAL ROAD, S.L., empresa especialitzada amb més de 10 anys de col·laboració amb TOTCARRER S.L., fet que garanteix eficiència, qualitat i optimització de costos.
- ✓ La pròpia empresa licitadora compta amb una estructura societària molt reduïda (dos socis), fet que permet oferir un marge comercial menor sense comprometre la viabilitat de l'activitat ni la qualitat del servei.

En conseqüència, i tenint present l'establert a la Resolució 468/2023, de 26 de juliol, del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic sobre la finalitat d'aquesta justificació, l'òrgan promotor arriba a la convicció que el licitador TOTCARRER S.L. en el moment actual pot complir amb l'ofert : *“Pel que fa a la justificació de l'oferta i el seu abast, la doctrina assenyala que no es tracta de justificar exhaustivament l'oferta anormal o desproporcionada, sinó de proveir l'òrgan de contractació d'arguments que el permetin arribar a la convicció que es pot dur a terme correctament.”*

Altrament, convé tenir present que la valoració de l'incompliment de l'establert als plecs per part de l'òrgan de contractació d'acord amb la Resolució 286/2021 del TACRC, s'ha d'evidenciar en el moment de valoració de les ofertes i no justificant-se en presumpcions de futur incompliment en fase d'execució: *“tales prescripciones deben ser verificadas en fase de ejecución del contrato y no puede presuponerse ab initio que dicho incumplimiento se vaya a producir, salvo que de las especificaciones de la propia oferta quepa concluir, sin género de dudas, que efectivamente se va a producir tal incumplimiento.”*

Després d'analitzar la documentació presentada per TOTCARRER S.L., s'observa que els motius exposats són coherents, tècnicament viables i compatibles amb una execució adequada del contracte. Els elements exposats permeten justificar que el preu ofertat s'ajusta als paràmetres del mercat i que l'estalvi prové d'una optimització estructural i logística, sense que això suposi una minva de la qualitat o una vulneració dels principis de lliure concurrència.

En conseqüència, i a manca de dades que contradiguin les justificacions aportades, es considera que l'oferta presentada per TOTCARRER S.L. és viable i sostenible, i no compromet l'execució correcta del contracte

Així doncs, en el present moment es conclou que l'oferta del licitador és viable i pot donar compliment a tots els requeriments exigits sense que això afecti a les necessitats de TMB.

Conclusió:

Atesa la informació aportada pel licitador així com la valoració realitzada, es conclou que l'oferta del licitador:

☐ Es troba suficientment justificada, d'acord amb el previst a l'article 149 de la LCSP, proveint a l'òrgan promotor arguments que li permeten arribar a la convicció que es pot dur a terme correctament l'objecte del contracte i, per tant, es proposa a la mesa de contractació la seva acceptació.

D'acord amb l'article 149.7 de la Llei de Contractes del Sector Públic, es proposa l'establiment de les següents mesures de seguiment de l'execució amb l'objectiu de garantir la correcta execució del contracte sense que es produeixi una minva en la qualitat del subministrament contractat:

☒ No es troba suficientment justificada, i per tant es proposa a la Mesa de Contractació la seva exclusió.

Un cop analitzada la documentació presentada pel licitador, es conclou que l'oferta presenta indicis d'anormalitat que no han estat degudament justificats, pels motius següents:

- Manca d'anàlisi del procediment de prestació del servei: El licitador no ha aportat un estudi detallat del procediment d'execució del servei per unitats o per conceptes, que permeti identificar els elements que generen l'estalvi econòmic proposat.

- Absència de desglossament de l'oferta econòmica: No s'ha presentat un desglossament clar i detallat del preu ofertat, especificant els imports per unitat o concepte, fet que impedeix verificar la viabilitat econòmica de la proposta.

- No s'han aportat documents justificatius dels costos: No s'han inclòs pressupostos, ofertes o compromisos de proveïdors, col·laboradors externs o subcontractistes que donin suport als preus ofertats, la qual cosa limita la transparència i credibilitat de l'oferta.

- No s'ha acreditat el compliment de les condicions laborals vigents: El licitador no ha confirmat que la seva proposta respecti les condicions laborals aplicables, incloent-hi salaris, horaris i mesures de seguretat i salut laboral, requisits essencials per garantir la legalitat i sostenibilitat del servei.

Per tot l'anterior, i davant la manca de justificació suficient que permeti considerar l'oferta com a viable i conforme als principis de legalitat, eficiència i sostenibilitat, es proposa la seva exclusió del procediment de contractació per considerar-se una oferta anormalment baixa no degudament justificada.

En conclusió, la justificació presentada pel licitador per explicar l'oferta anormalment baixa es fonamenta, de manera genèrica, en una suposada optimització de l'eficiència empresarial, una reducció de costos salarials, l'absència de costos materials significatius, l'ajust del benefici industrial i la proximitat geogràfica de les seves oficines. No obstant això, aquests arguments no han estat degudament acreditats mitjançant documentació concreta ni desglossats de manera que permetin verificar la seva viabilitat real.

Per tant, considerem que la reducció de costos proposada no pot ser considerada èticament ni legalment viable, atès que no es garanteix el manteniment dels estàndards mínims de qualitat ni el compliment normatiu exigible. En conseqüència, es proposa l'exclusió de l'oferta per considerar-se una oferta anormalment baixa no degudament justificada.

Nom: Julián Ocaña Ollero

Càrrec: Responsable Seguretat Ferroviària